

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

Проректор

“07”

[Signature]

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

вересня 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ

Освітня програма Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня
Спеціалізація (за наявності)
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ – 2020 рік

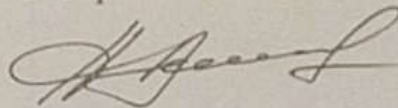
Робоча програма навчальної дисципліни
УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ
для студентів спеціальності **017 Фізична культура і спорт**

Розробник:
П'ятничук Г.О., доцент кафедри спортивно-педагогічних дисциплін,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту.

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри спортивно-педагогічних дисциплін

Протокол від " 31 " серпня 2020р. № 1

Завідувач кафедри

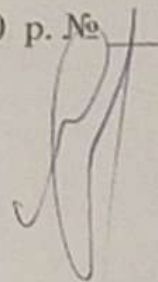

А.В. Синиця

Схвалено науково - методичною радою
факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від " 07 " 09 _____ 2020 р. № _____

Голова

Е.Й.Лапковський

" 07 " 09 _____ 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3,0	Галузь знань 01 освіта (шифр і назва)	Цикл професійної та практичної підготовки Нормативна	
	Напрямок підготовки 017 (Фізична культура і спорт)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	1
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4 1 семестр – 30/60,		Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	1с.-8 год.
		Практичні,	
		1с.-22 год.	1с.-4 год.
		Самостійна робота	
		1с.-60 год.	1с.-84 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: 1 сем.-екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 62 % до 38 %;

для заочної форми навчання – 24 % до 76 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління підготовкою юних спортсменів» є підготовка майбутнього спеціаліста з питань управління підготовкою юних спортсменів, оволодіння ними системи знань з теорії і методики спортивної підготовки, формування спеціальних вмінь та навичок організації, управлінню, плануванню і контролю тренувальним процесом юних спортсменів

Завданням є :

1. Вивчити організацію управління підготовкою спортивних резервів, основи побудови тренування юних спортсменів; особливості спортивної орієнтації і відбору юних спортсменів.
2. Вивчити систему управління процесом підготовки юних спортсменів та різні види підготовки, структуру тренувального процесу, систему комплексного контролю в управлінні підготовкою юних спортсменів.
3. Оволодіти методами та формами організації виховної роботи з юними спортсменами.

Програмні компетентності

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність до самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК5. Здатність характеризувати процеси спортивного тренування на різних етапах багаторічної підготовки;

СК11. Володіти високим рівнем знань в області організаційно управлінської діяльності знайомство з новітніми теоріями, інтерпретаціями, методами і технологіями;

Програмні результати навчання:

5. Розробляти програми спортивної підготовки на різних етапах.

8. Використовувати у своїй роботі сучасні технології підготовки спортсменів.

11. Працювати як з окремими методиками, так і з комплексом методів, забезпечення спортивної діяльності і фізичної культури і спорту.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Організація управління підготовкою спортивних резервів.

Предмет теорії і методики юнацького спорту. Організаційна структура управління підготовкою юних спортсменів: класифікація спортивних резервів; організації, які ведуть підготовку спортивних резервів; завдання спортивних шкіл різних типів. Програмно-методичне забезпечення підготовки юних резервів: програмно-методичні документи; принципи комплектування спортивних шкіл; організація навчально-тренувального процесу; планування підготовки спортивних резервів. Система змагань юних спортсменів: основні документи, які регламентують організацію і проведення змагань для юних спортсменів; підготовка юного спортсмена до участі в змаганнях.

Тема 2. Основи побудови тренування юних спортсменів.

Особливості побудови тренувального заняття з юними спортсменами. Побудова річного циклу тренування юних спортсменів. Побудова багаторічного тренування юних спортсменів: характеристика науково - методичних положень, на основі яких будується процес багаторічної підготовки юних спортсменів; співвідношення засобів загальної і спеціальної підготовки у процесі багаторічного тренування юних спортсменів; узагальнююча модель юного спортсмена. Етапи багаторічної підготовки спортсменів: етап попередньої підготовки; етап початкової спортивної спеціалізації; етап поглибленого тренування в вибраному виді спорту.

Тема 3. Спортивна орієнтація і відбір юних спортсменів.

Поняття “спортивна орієнтація” і “спортивний відбір”. Етапи системи відбору в спортивну школу: початковий відбір для занять видом спорту. Задачі, методи і організація; поглиблений відбір з диференціюванням спортсменів (згідно спортивної спеціалізації); відбір в збірні команди. Критерії відбору в різних групах видів спорту. Прогнозування у відборі і підготовці спортсменів.

Тема 4. Управління процесом підготовки юних спортсменів

Загальна характеристика системи управління підготовкою юних спортсменів. Основні поняття і загальна характеристика системи підготовки спортсмена. Закономірності розвитку організму юних спортсменів: загальна характеристика періодів вікового розвитку школярів; особливості вікових змін фізичних якостей (сили, швидкості, гнучкості, спритності, витривалості).

Тема 5. Удосконалення різних сторін підготовленості юних спортсменів.

Удосконалення технічної підготовленості. Удосконалення тактичної підготовленості. Удосконалення і оцінка фізичної підготовленості: методика удосконалення і оцінки швидкісних здібностей; методика розвитку і оцінки силових здібностей; методика розвитку і оцінки витривалості; методика розвитку гнучкості і її оцінка, методика розвитку спритності і її оцінка. Удосконалення і оцінка психологічної і інтелектуальної підготовленості. Удосконалення інтегральної підготовленості і змагальна практика юного спортсмена.

Тема 6. Структура тренувального процесу.

Мікроцикл і його побудова. Принципова послідовність тренувальних занять в зв'язку з їх переважною спрямованістю. Мезоцикл і його побудова. Структура багатомісячних циклів тренування.

Тема 7. Система комплексного контролю в управлінні підготовкою юних спортсменів.

Зміст комплексного контролю. Комплексний контроль, як функція управління. Контроль за результатами навчання. Педагогічні засоби і методи контролю. Медико-біологічні засоби і методики контролю.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с	п	лаб	с. р.		л	с	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Організація управління підготовкою спортивних резервів	12	1		2		9	12					12
Тема 2. Основи побудови тренування юних спортсменів.	14	1		4		9	14	1		1		12
Тема 3. Спортивна орієнтація і відбір юних спортсменів	12	1		2		9	12					12
Тема 4. Управління процесом підготовки юних спортсменів	13	2		2		9	13			1		12
Тема 5. Удосконалення різних сторін підготовленості юних спортсменів.	14	1		4		9	14	1		1		12
Тема 6. Структура тренувального процесу.	13	1		4		8	13					13
Тема 7. Система комплексного контролю в управлінні підготовкою юних спортсменів.	12	1		4		7	12			1		11
Разом	90	8	-	22	-	60	90	2	-	4	-	84

5. Теми практичних занять

<u>№</u> <u>з/п</u>	<u>Назва теми</u>	<u>Кількість годин</u>	
		<u>Денна</u> <u>форма</u>	<u>Заочна</u> <u>форма</u>
	Тема 1. Організація управління підготовкою спортивних резервів	2	
2	Тема 2. Основи побудови тренування юних спортсменів.	4	1
3	Тема 3. Спортивна орієнтація і відбір юних спортсменів	2	
4	Тема 4. Управління процесом підготовки юних спортсменів	2	1
5	Тема 5. Удосконалення різних сторін підготовленості юних спортсменів.	4	1
6	Тема 6. Структура тренувального процесу.	4	
7	Тема 7. Система комплексного контролю в управлінні	4	1
	<u>6. Самостійна робота</u>		

<u>№</u> <u>з/п</u>	<u>Назва теми</u>	<u>Кількість годин</u>	
		<u>Денна</u> <u>форма</u>	<u>Заочна</u> <u>форма</u>
	Тема 1. Організація управління підготовкою спортивних резервів	7	12
2	Тема 2. Основи побудови тренування юних спортсменів.	9	12
3	Тема 3. Спортивна орієнтація і відбір юних спортсменів	9	12
4	Тема 4. Управління процесом підготовки юних спортсменів	9	12
5	Тема 5. Удосконалення різних сторін підготовленості юних спортсменів.	9	12
6	Тема 6. Структура тренувального процесу.	9	13
7	Тема 7. Система комплексного контролю в управлінні	8	11
	Всього	60	84

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

A.

- словесні методи - розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи - ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи: досліди, вправи, лабораторні та практичні роботи, реферати;

Б. Індуктивні та дедуктивні.

С. Репродуктивні та точні, проблемно-пошукові.

Д. Навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна аудиторна робота: вирішення ситуаційних задач, самостійні письмові роботи.

Е. Самостійна робота поза контролем викладача - самостійна робота вдома: домашні завдання - усні та письмові.

II.

A. Методи стимулювання інтересу до навчання:

- створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу: використання рольових ігор, перегляд навчальних телепередач, кінофільмів.
- навчальні дискусії;
- аналіз практичних та клінічних ситуацій;

Б. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- роз'яснення мети навчального предмету
- вимоги до вивчення предмета , дисциплінарні, організаційно-педагогічні).
- заохочення та покарання в навчанні: оцінка студентів за успіхи, усне схвалення (чи осуд викладача).

III. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

IV. Бінарні, інтегровані, універсальні методи.

8. Методи контролю

1. Усне опитування;
2. Тестування;
3. Письмовий контроль;
4. Екзамен.

Екзаменаційні питання

1. Формування управління підготовкою юнацького спорту як наукової та навчальної дисципліни.
2. Виховання моральних та вольових якостей юних спортсменів.
3. Створення передумов до ефективного навчання техніці спортивних вправ.
4. Вікові особливості навчання техніці і тактиці юних спортсменів.
5. Формування опорно-рухового апарату і рухових функцій організму юних спортсменів.
6. Динаміка розвитку функціональних систем в дитячо-юнацькому віці.
7. Особливості розвитку фізичних якостей юних спортсменів з урахуванням сенситивних періодів та структури індивідуальної фізичної підготовленості.
8. Індивідуальні здібності та вибір занять спортом.
Психофізіологічні передумови розвитку спортивних здібностей.
9. Соматичний розвиток і спортивні здібності.
10. Тестування і оцінка компонентів спортивних здібностей.
11. Організація та проведення спортивної орієнтації та відбору.
12. Взаємозв'язок побудови багаторічного тренувального процесу з динамікою біологічного розвитку людини.
13. Загальна характеристика системи багаторічної підготовки спортсменів.
14. Мета і завдання етапу початкової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів.
15. Провідні засоби і методи тренування. Основи методики тренування.
16. Мета і завдання етапу попередньої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів.
17. Провідні засоби і методи тренування.
18. Основи методики тренування.
19. Змагальна підготовка у системі підготовки спортсменів на цьому етапі.
20. Етап спеціальної базової підготовки та етап максимальної реалізації індивідуальних можливостей.
21. Мета і завдання етапу спеціалізованої базової підготовки, його місце і значення в системі багаторічної підготовки спортсменів.
22. Провідні засоби і методи тренування.
23. Основи методики тренування.
24. Змагальна підготовка у системі підготовки спортсменів на цьому етапі.
25. Мета, об'єкт і види контролю.
26. Вимоги до показників, що використовуються для контролю підготовленості юних спортсменів.
27. Контроль фізичної підготовленості.

28. Контроль технічної підготовленості. Контроль тактичної підготовленості.
29. Контроль психічної підготовленості.
30. Контроль змагальної діяльності.
31. Контроль тренувальних і змагальних навантажень.
32. Корекція підготовки юних спортсменів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1				
Навчальна (аудиторна робота)				
Змістовий модуль 1				
Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100
<p>Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.</p> <p>По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.</p> <p>Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.</p> <p>Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.</p> <p>Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:</p> <p><i>90-100 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.</p> <p><i>70-89 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні</p>				

висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

11. Рекомендована література

Базова

1. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта : [учебник для вузов физической культуры и факультетов физического воспитания высших учебных заведений]. - К. : Олимпийская литература, 2002. - 295 с.

2. Волков Л. В. Основы спортивной подготовки детей и подростков: [навч. пос.] / Волков Л. В. - К. : Вища школа, 1993. - 152 с.
3. Волков В. Н. Спортивный отбор / Волков В. Н., Филин В. П. - М. : ФиС, 1983.
4. Клименко В. В. Психомоторные способности юного спортсмена / Клименко В. В. - К. : Здоров'я, 1987. - 167 с.
5. Матвеев Л. П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов / Л. П. Матвеев. - К. : Олимпийская литература, 1999. - 317 с. - ISBN 966-7133-22-2
6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : [учебник для студ. высших учеб. заведений физ. воспитания и спорта] / В. Н. Платонов. - К. : Олимпийская литература, 2004. - 808 с. - ISBN 966-7133-64-8.
7. Сахновский К. П. Подготовка спортивного резерва / Сахновский К. П. - К. : Здоров'я, 1990. - 150 с.
8. Филин В. П. Теория и методика юношеского спорта / Филин В. П. - М. : Фізкультура и спорт, 1987. - 128 с.
9. Филин В. П. Основы юношеского спорта / Филин В. П., Фомин Н. А. - М. : ФиС, 1980. - 255 с.

Допоміжна

1. Боген М. М. Обучение двигательным действиям / Боген М. М. - М. : ФиС, 1985. - 89 с.
2. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / Келлер В. С., Платонов В. М. - Л. : Українська спортивна Асоціація, 1992. - 269 с.
3. Линець М. М. Основы методики розвитку рухових якостей / М. М. Линець - Львів : Штабар, 1997. - 208 с.
4. Платонов В. М., Булатова М. М. Фізична підготовка спортсмена / Платонов В. М., Булатова М. М. - К. : Олімпійська література, 1995. - 320 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення лекцій та семінарських занять.
2. <http://lib.sportedu.ru/>
3. <http://www.nbu.gov.ua/>
4. <http://www.noc.lviv.ua/litni-yunatski-olimpijski-ihry-v-nankin>
5. <http://www.nanjing2014.org/en/>
6. Підручники та посібники з видів спорту та загальної теорії підготовки спортсменів.